

Barcelona 2 de setembre de 1927

L'Esquella de la Torratxa

ANY L - Núm. 2515 - 15 cts. - Atrassats 30

OBERTURA DE CAÇA

—Em sembla que aquest any faré estralls. Pobre del conill
que es posi a tret.

VEGI ELS APARADORS DE
Calçats "SUBUR"

Telèfon 4067 A BOQUERIA, 30 : JAUME I, 15 BARCELONA
CARRER DE SANI PAU, 16

Propietari: **ELISI SUCAR MARTINEZ**

TEATRE COMIC

Direcció artística: **MANUEL SUGRAÑES**

Tots els dies sorollosos èxits
de la revista estiuenca

NOT-YET

Pas encore - Todavía no - Encara no

Es despatxa en Comptaduria per a les cinc primeres representacions.

**Mai les càpsules
peruvianes Borrell**

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-
NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els
altres FLUIXOS de les vies urinaries, per CRONIQUES
que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL
Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Olm, 8

BARCELONA

Estrena, 7 de setembre

Direcció artística:
JOSEP M.ª DE SAGARRA

Direcció d'escena
PEP VIÑAS

MUSICA Casa CANONGE

ESPECIALITAT EN OBRES PER A
Tercets - Quintets - Orquestres

Zurbano, 7 - Barcelona

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap
aparell sense visitar abans aquesta casa.

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfarfegosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs mes durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

FABRICA DE TINTES PER A IMPREMTA I LITOGRAFIA
COLORIFICI POLIGRAFIC F. E. R. T.

INDUSTRIA NACIONAL

Calabria, 197 : Telèfon 461 H. : BARCELONA

EL KRIC

Aragó, 201 (cantonada Aribau) - BARCELONA

ACCESSORIS PER A AUTOMOBILS

Aquesta casa és la que ven MES BARAT
d'Espanya, per procedir de liquidacions

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

UN AVIS

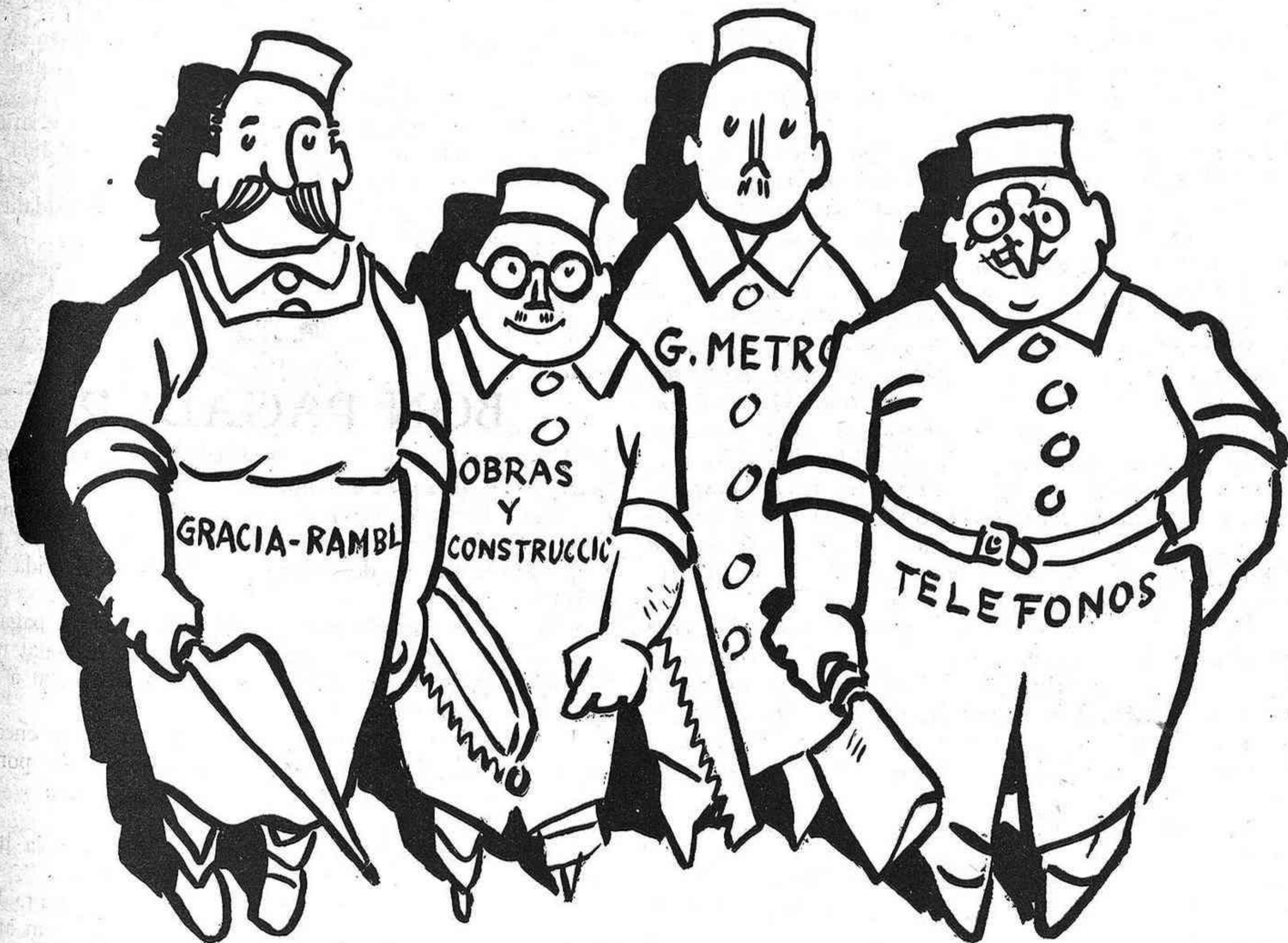
A Josep Pla encara mai ningú li havia picat la cresta. Ara, però, sembla que ja li comencen a picar. S'ho mereix. N'ha fet un gra massa. No és que se l'hagi de combatre com a un enemic. No: se l'ha de castigar com a un noi mal criat al que no s'han de permetre les rebequeries.

Josep Pla que, encara que no ho sembli, aprofita totes les ocasions per a cridar l'atenció, ha aprofitat la mort de Cristòfor de Domènec per a dedicar-li un article que és la cosa més innoble i més baixa que hem llegit en els dies de la nostra vida. S'ha de castigar durament l'home capaç d'escriure i signar un article com aquest. Se l'ha de castigar amb el menyspreu més absolut.

Ja sabem que Josep Pla farà una rialleta sarcàstica en llegir aquestes línies. Bah! Un mort no és més respectable que un viu, dirà. No—contestarem nosaltres—, quan el mort és un miserable i un ximple. Però En Domènec no fou ni una cosa ni una altra. Sobretot, com a escriptor ens sembla molt més interessant i personal que Josep Pla. Una novella de Cristòfor de Domènec: Mort i passions de donya Eleonora i altres, val per tota l'obra de Pla. Llegir l'article que aquest ha dedicat al pobre Cristòfor de Domènec causa una profunda repugnància. Es un article que desacredita un home per a tota una vida.

Nosaltres, per a castigar-lo, anem a dir l'opinió que tenim de l'obra de Josep Pla. No l'havíem dit abans pel to liberal que crèiem veure en ella. Avui aquest to, com tantes altres coses en l'obra que ens ocupa, veiem que és un truc, una martingala.

Fins avui, els llibres, els quatre llibres que ha publicat aquest escriptor, havien passat amb elogi, havien assolit un èxit de crítica i de llibreria. Per què? Perquè aquí els llibres de la majoria dels demés joves feien pudor de ca-

FOTOGRAFIES D'ACTUALITAT

Els destructors de Barcelona.

pellà, i la manera aspra i violent del nou escriptor causà estranyesa. Com creïem aquest to necessari en la literatura catalana, callàvem els defectes que vèiem en l'obra de Josep Pla.

Josep Pla ha volgut ésser, sobretot i de pressa, un original, millor: un excèntric. Per aconseguir aquest propòsit s'ha compost un tipus de cínic—però de cínic de baixa categoria—, de viu, d'irrespectuós, de tunela, capaç d'injuriar el cadàver d'un company parlant de la seva barba "d'un to de caoba donat per les gotes de conyac que hi havia caigut."

Sortosament, la sàtira de Josep Pla és mesquina i baixa de sostre i no fa una olor massa agradable. És trist que en l'obra d'un jove no hi hagi més generositat, més noblesa. En la seva literatura Josep Pla es descobreix un home d'esperit tancat i de baixes passions. Defectes de voler fer el viu! No s'hi pot jugar amb la vivor, perquè s'ensenya l'orella massa aviat.

Josep Pla, a més, adopta un to d'home despreocupat i superior que és del més còmic que hem vist. I del més ingenu. Això, aquesta despreocupació, aquest menyspreu per a tot, per a tot el que no sigui ell, centre i raó de l'univers, li fa dir les més grans incongruències, aquesta, per exemple: "L'olor de romaní ho aclaria una mica tot, però feia pensar en les cuixes de les noies i en el borriçol de les galtes..." (Llanterna màgica, pàg. 19.)

I aquestes altres: "Un dia s'alçà, del pedris, es va sentir un gran pet i va sortir, sobre la mar, una lluna com un formatge." (Llanterna màgica, pàg. 22.) "Llavors els quatre músics germànics carregats de misèria que corren per Barcelona ni els quatre ximples que els segueixen..." (Coses vistes, pàg. 54.)

Quina dilecció pels pets i rots, que en l'obra de Pla abunda d'una manera enternidora! Quina manera més baixa d'insultar la misèria i de parlar de coses de les que, com de la música, Josep Pla no té la més rudimentària idea.

Aquesta preocupació—la d'"epatar" el burgès fent el niño malo—el porta a una sèrie de repeticions lamentables que fan el seu estil monòton i feixuc. El darrer llibre de Josep Pla ja no es podia llegir més que a estones pel seu to empipador i ordinari, francament desagradable.

Diguem, a més, que aquest escriptor que tanta independència vol per a si i tan poca per als altres, no es tan personal ni original com ell creu. Josep Pla s'ha fet a l'ombra de Pius Baroja i l'imita—creïem que sense mala intenció—d'una manera que fa feredat. El mateix aire desenfadat, la mateixa nerviositat d'estil, la mateixa despreocupació, la mateixa turbulència. Sols hi ha una petita diferència: que tot això en Baroja és sentit i sincer, i en Pla és postís. Així ha aconseguit Josep Pla el que ens fes l'efecte d'un Baroja de tercera o quarta mà.

No, no és un escriptor tan important Josep Pla com ell creu ésser. Té innegables condicions d'escriptor, però no és cap cosa de l'altre món. Amb la seva literatura ell no s'ha proposat, segons sembla, més que una cosa: fer escàndol, desgràcies i soroll; obtenir un lloc visible en la literatura catalana; intimidar els companys i procurar que per por, el respectin.

Nosaltres no li tenim ni por ni mania. Criem apreciar-lo, literàriament en el que val. Fins estem disposats a creure que particularment, Josep Pla és un bon noi, simpàtic, sociable i dotat de totes les perfeccions d'un bon ciutadà.

Aquest avís que li donem, li donem pel seu bé. No voldríem que, com als braus dolents, l'haguessin de retirar al corral. I consti que si emprem aquest to gruixut i violent és per a posar-nos a l'altura de les circumstàncies.

LLUÍS CAPDEVILA

PINTURES

Es tan immens l'èxit que han tingut les pintures murals del Saló de Sant Jordi de la Diputació i tan pur l'èxit de l'actual Diputació que ho ha dut a cap, que ara es vol estendre aquesta gloriosa obra de cultura i d'art.

Hi ha pintat ja tot el Saló de Sant Jordi—ni un pam queda lliure—. I el cas és que fins ara no sabien on posar les noves pintures. El senyor comte de Montseny, ara, ha trobat la solució. Així es deia en una fulla oficial de la Diputació, facilitada, fa pocs dies, als periodistes.

S'emplenarà de pintures murals tota la façana de l'edifici. Es deixarà sense pintar, només, la portada de Sant Jordi del carrer del Bisbe. Tot el restant de la façana, sense deixar ni mig pam despintat, serà emplenat de pintures. Cada pintura mural—una al costat de l'altra, separades només per una orla—tindrà deu metres quadrats. Això estarà bé. On s'és vist, que una obra d'art, una obra arquitectònica d'art, presenti les parets exteriors de pedra? Els pintors que se n'encarregaran seran els millors, com els que pintaren en el Saló de Sant Jordi.

Això és la civilització!

PER A FER CREURE

L'altre dia, al Parc de la Ciutadella, hi havien asseguts en un mateix banc un militar i una dida, la qual tenia un infant als braços.

La dida es disposà a donar de mamar a la criatura. La criatura no ho volia de cap de les maneres. La dida recorreu a tots els recursos per a fer-la creure.

Per fi, veient que el militar contemplava embadalit la seva font d'aliment, digué a l'infant:

—Si no vols prendre el pit, el dono al senyor.

BON PAGADOR

Al senyor Claudi Ferrera acaben de fer-li un nou embarg. Només li deixaren el llit.

Claudi Ferrera decidí anar a instal·lar-se a la fonda. Cada vuit dies, l'amo li presentava el compte; ell no pagava mai. Al cap de dos mesos, un dia l'amo el cridà i li reclamà els diners.

—Us dono paraula que d'aquí vuit dies us pagaré.

Arribà el vuitè dia. Claudi Ferrera havia ja llogat una habitació a una altra fonda. De bon matí sortí duent a les butxaques tot el que tenia.

L'amo, veient que al vespre, el senyor Ferrera encara no havia sortit de la cambra, decidí espanyar la porta. Buida, als peus del llit, però, hi havia una maleta.

—Lladre!—exclamà l'amo.

Un mossò que l'acompanyava provà d'aixecar la maleta. No pogué.

—No, senyor. No ens ha pas enganyat de tant. Ha deixat la seva maleta plena, per a què ens ho cobrem amb el que hi ha.

Arribà un manyà i espanyà la maleta. També buida. Però no es podia aixecar de terra. Era que Claudi Ferrera l'havia clavada a terra amb claus.

ELS CAÇADORS

—M'he posat el despertador a les quatre per a ésser el primer en disparar.

—I què?

—I ja ho havien matat tot.

NOTICIES AMB
VIROLLA

Al Jutjat de guàrdia, una jove presentà l'altre dia una denúncia contra un perruquer que, en onejar-li el cabell, li va cremar.

L'esmentada jove valora la seva cabellera en alguns milers de pessetes.

Segurament demana tant, perquè el perruquer, a més a més de cremar-li, li va prendre el pèl.

Comuniqueu de Nova York que el dia 23 d'agost va

nevar a la ciutat i que els habitants més vells no recorden un fet semblant en aquesta estació.

Què és gran el món! Allà tan frescos i ací tan calents!

La policia de Londres ha organitzat una brigada especial d'agents automobilistes per a perseguir fàcilment els malfactors que circulen amb auto.

Amb aquest sistema, a veure si el que guanyen els londinencs per una banda, ho perden amb víctimes per atropell d'automòbils.

A Bilbao moriren unes persones que havien menjat lluç.

I encara hi ha qui diu que els lluços no fan mal.

A Turquia, en set dies, s'han suïcidat 27 persones, gairebé totes noies de catorze a vint-i-quatre anys.

Si segueixen així, serà molt difícil agafar una *turca* a Turquia.

Una dona, a Sevilla, deslliurà feliçment un nen quan anava en un tramvia.

Ja era hora que els tramvies contribuïssin a donar una vida, puix que contribueixen a llevar-ne tantes!

Alemanya construeix un avió capaç de portar 100 persones d'Europa a l'Amèrica.

Això és el que manca, que les porti, i que no les deixi caure pel camí.

Un cèlebre violinista estranger acaba de casar-se amb una de les seves deixebles. El violinista té setanta tres anys i la seva muller vint-i-quatre.

No se sap si el violinista seguirà tocant el violí o en tocarà ara les conseqüències.

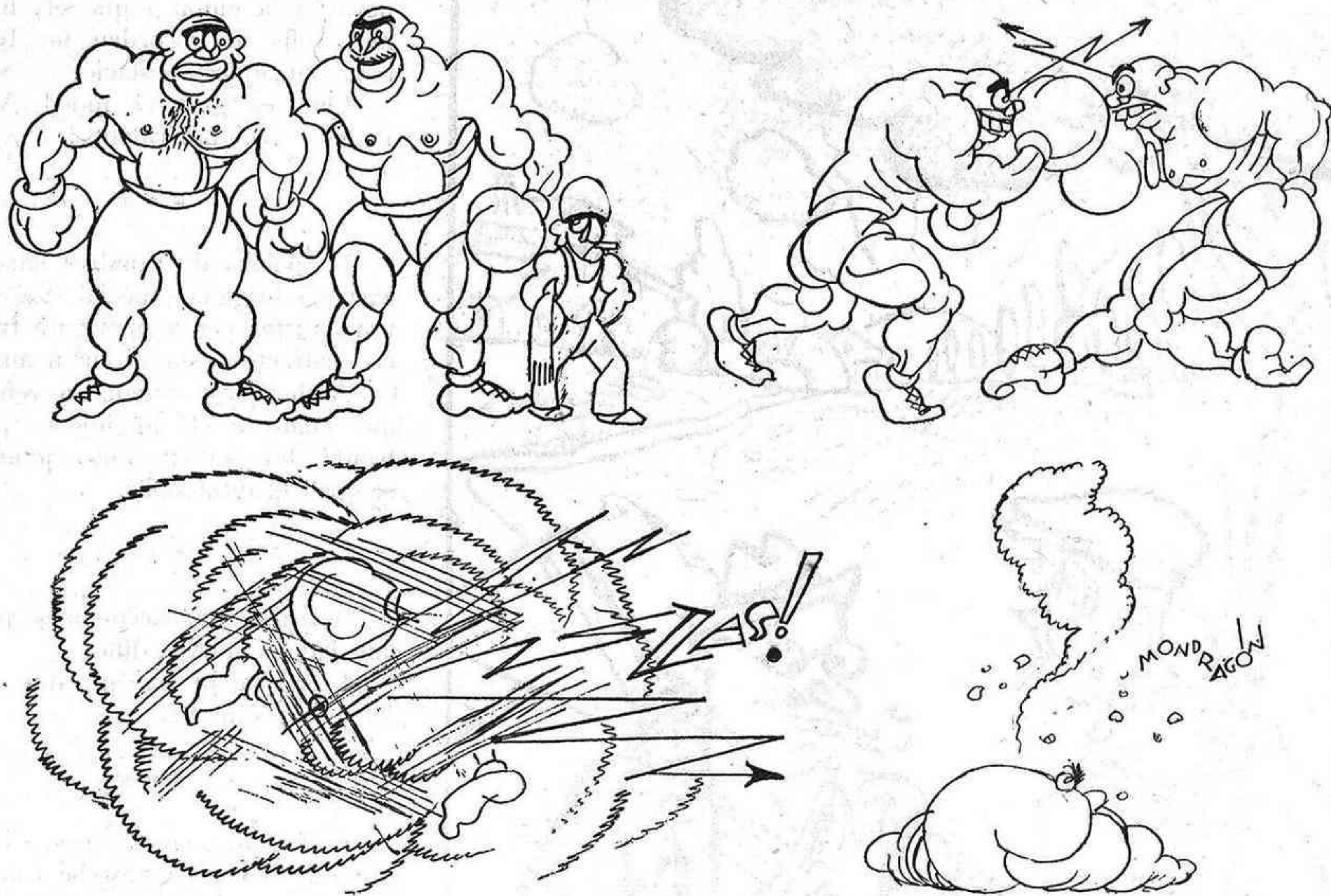
COMPTE AMB QUI SEGUIU

En un poble d'aprop del Pirineu, el cèlebre banquer barceloní X digué a un seu amic:

—Ja que el vostre xòfer no coneix el camí de Barcelona, que em segueixi a mi.

I l'amic, agut humorista, digué al seu xòfer

—Ja ho oïu. Seguiu el senyor banquer. Però aneu molt en compte, que seria capaç d'emmenar-nos a la Model.

UN COMBAT DE BOXA

ESQUITXOS

Veritablement, només uns petits esquitxos artístics hem pogut recollir aquesta setmana; les pinzellades franques, amples, sucoses, hem de deixar-les per a més endavant, així com els acurats cops dels petits pinzells dels pintors que volen dotar les seves obres de tots els peïls i senyals de l'original.

Ara com ara, d'allí on passen l'estiu els nostres artistes, no en sé ni mitja paraula; només la casualitat, aquesta senyora tan sàvia com tafanera, m'ha fet sabedor que En Torres Farell, desitjant saber no sé quines combinacions tècniques, se n'havia anat a Salamanca, on segons sembla va posar en clar el que volia; per allò de la dita catalana: "A saber, a Salamanca".

En canvi, tothom sap que el *trío* compost d'En Ramon Sunyer, En Carles Collet i En Josep Maria Gol se n'és anat a obrir una exposició d'art a Vilafranca del Penedès, en la qual s'hi veuen joies i esmalts, batic i bronzes, és a dir, una exquisitat de coses boniques.

De segur que si la Benplantada en té esment d'aquesta exposició, hi anirà a passar l'estoneta, perquè ella és una veritable joia de Vilafranca.

A Rubí, i en una de les sales del Museu de la vila, un jove pintor rubinenc autèntic que es diu Girals, hi ha

exposat les seves primícies, per cert ben prometedores, éssent aquesta no sé si la cinquena o la sisena exposició que té lloc en l'esmentat local.

*Res, la vila de Rubí
va entrant en el bon camí.*

Voleu un camí millor que el que mena al conreu de les Belles Arts?

Aquella senyora Casualitat de la qual parlàvem poc abans, ha fet també que fos trobat a una golfa barcelonina una bella pintura religiosa damunt de vidre, de molt valor artístic, segons eis que l'han vist, de la qual el seu autor, el pintor Seileris, de Breslau, n'havia fet dos exemplars, havent passat un d'ells a poder del tsar de Rússia. Es, doncs, una peça històrica.

El posseïdor d'aquest vidre artístic l'ha ofert per una petita suma al president de la Diputació, el qual sembla disposat a adquirir-lo, sempre i quan trobi algunes pessetes escadusseres del pressupost que s'engolí la decoració del Saló de Sant Jordi.

Nosaltres desitgem que així sigui, encara que no per altra cosa, per tenir quelcom igual que Rússia.

Llibre en porta. Està a punt de sortir un llibre del crític sabadellenc Joan Mates, titulat "La jove pintura local". Si el text resulta tan suggestiu com el títol, donarà gust llegir-lo.

Es tan xiroia la joventut!

C. ARBÓ

PER A VIURE MOLTS ANYS

Abans que tot, convé declarar que jo no sóc cap *charlatà* de carrer, ni es tracta de cap específic nou per a fer set d'arribar a vell.

Es tracta només d'un consell, bo de seguir, i que per la meva part no els ha de costar cap diner.

Tots tenim la nostra planeta, això és indiscutible; però, amb tot, tenim el desig de viure molts anys, i el millor possible, i de vegades—s'han donat casos—la planeta es decanta pel desig quan la voluntat el fa més ferm.

Es clar que hi han excepcions—com en tot—i que hi ha qui maldiu de la planeta, del planeta i de tot el sistema planetari; la majoria, però, sentim la necessitat innecessària, d'arribar a vells, vells, i, si pot ésser, sense cap xacra.

En totes les èpoques, també, hi ha hagut qui s'ha preocupat de fer-ne cinc cèntims als seus coterranis d'aquesta qüestió tan boirosa com les teories de l'Einstein, la xerrameca del "Duce", el trenca-caps de la Xina, els deutes de la guerra, i l'embolic de la Pau; i que preocupa tant

com la reconstitució de la Constitució, els Comitès Paritaris i l'acabament de la Plaça de Catalunya.

Deixant de banda, doncs, tot el conegut al respecte, com allò de: "Menjar poc i pair bé", "Pel juliol, ni dona ni cargol", "Menja per a viure i no visquis per a menjar", "Beu el que tinguis set" "Tal faràs, tal trobaràs", "Demà m'afaitaràs", etc., etc.; hom ha dit el mode de copsar una vellesa amb bellesa i la virilitat d'una mitja edat.

Altres, però, més modestos i justos, s'han acontentat amb l'exhauriment de forces mentre a l'esguard hi resti el consol d'anar veient les gestes modernes de les generacions novelles, sense haver de demanar peres a l'om ni a la figuera.

Jo sóc d'aquests, puix no comprenc com hi ha illusos que, de bona fe, creuen que a certa edat encara es poden fer jocs virils, malgrat es facin posar les glàndules d'un simi. A mi, Voronoffs no; i "micos", menys encara; no n'he pogut sofrir mai cap, i això que me n'han ofert molts en aquesta vida!... Què hi farem! Tot el més que podem sortir guanyant aquests de les glàndules, si l'experiment arribés a fer forrolla—que no ho crec—, és perfeccionar el sentit imitatiu un xic, molt xic, d'agilitat, per a muntar als arbres—si no són gaire alts ni gruixuts—o bé anar amb més facilitat de quatre grapes fent monades. Però això no és això. Aquí, el cert, és que ningú no ha pogut assegurar, fins ara, la manera de viure molts anys, i en canvi, és molt senzill.

El que ha de fer aquell a qui li agradi, és procurar, sigui com sigui—el fi justifica els medis—, arribar a ésser quelcom important, tenir un càrrec gros—si pot ésser dels que manen millor—, fer-se una celebritat, que els diaris en parlin; en un mot: fer nosa a algú o a la humanitat en pes, car és provat que tot aquell que fa nosa, viu més que els que han de patir-lo i aguantar-lo.

Com també és provat el poder assolir un lloc a la literatura—cosa gens difícil—i trucar a la porta d'una casa vella que en diuen la "Real Acadèmia"—on hi ha un porter que obre sense mirar qui entra—i fer-se amb el primer silló que hom trobi, encara que sigui rònc.

A qui ho faci, jo li asseguro que viurà molts anys i d'aquí cent, m'ho sabrà dir i agair; i a qui ho dubti, cal dir-li que a la Casona esmentada, hi ha—entre altres—trenta membres que potser no seran ja prou virils, però que sumen dos mil doscents anys, més o menys, d'existència, i segons assegurin, encara en tenen per dos mil més d'asseure's al silló rònc i marejar els que de bona fe segueixen llurs disposicions més rònegues encara.

Es o no un bon consell?

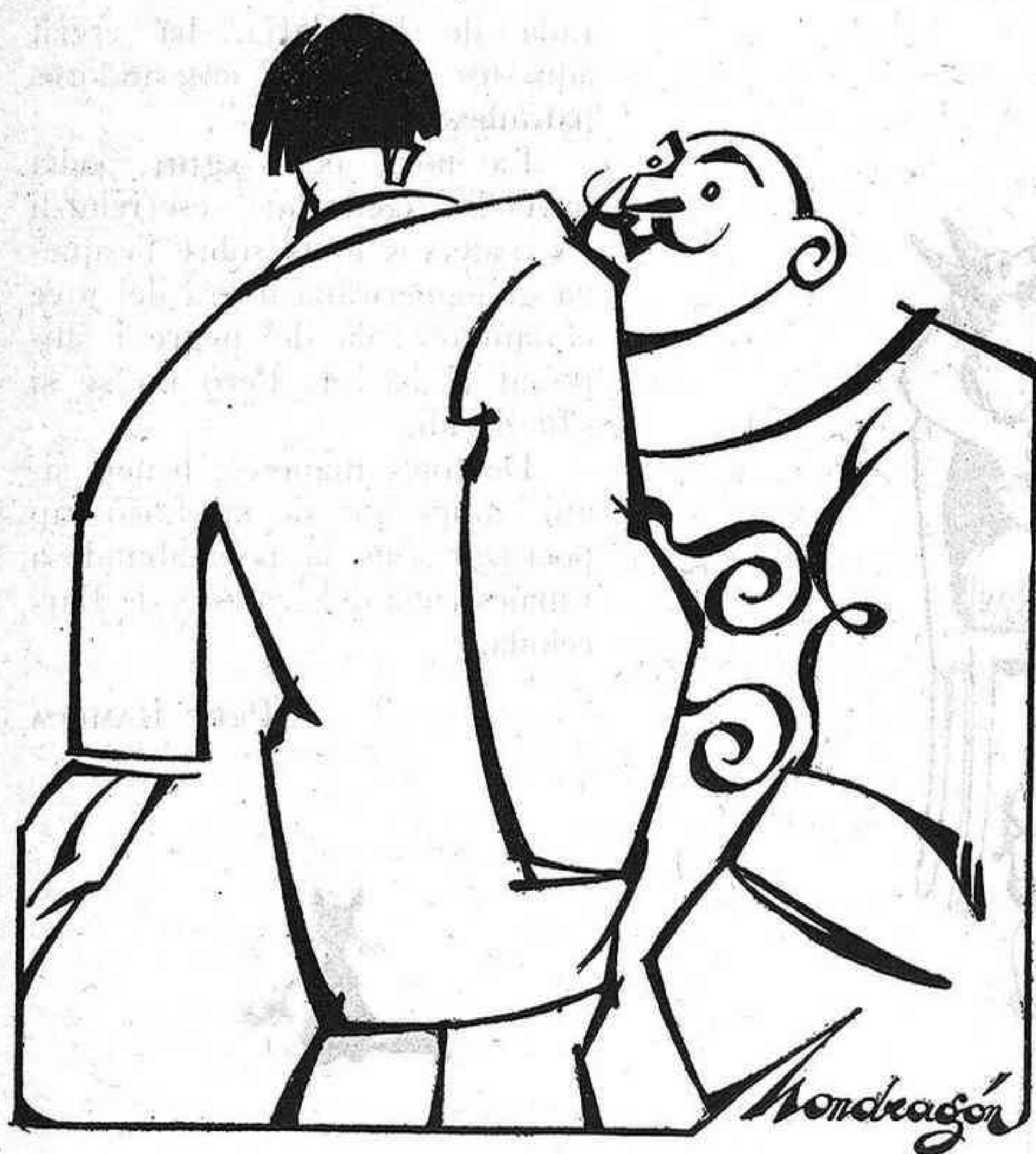
I no gens difícil; tot és entestar-s'hi, i un cop entestat, que vagin passant els anys.

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

L'EXIT DE LA BANDA MUNICIPAL

—Fins les estàtues de Wagner ens aplaudien!

UN BON CONSELL

- A casa meva està ple de Tizianos.
- Per què no compres un insecticida?

SETEMBRE

No sé per què, però el setembre em porta una mena de melangia, una mena de tristesa, que si m'ho preguntessin, no ho sabria explicar...

Serà, potser, perquè l'hivern s'acosta? No ho crec. Altrament, si a l'estiu, deixant apart les suades que hom ha hagut de suportar, compta amb les nits plenes de bellesa, l'hivern ens porta també l'encís d'unes vetlles agradívols quan, per guardar-nos del fred, ens trobem junts arre-cerats.

Setembre!... Voldria fer un cant de goig i d'odi alhora! Voldria dir, el dol, l'esperança i el menyspreu, en un sol cant!

Setembre! Temps de l'any en què més variacions fa la terra. Sol majestuós que apar hagi de durar qui sap els dies, es manté un, dos, cinc, deu, i en arribar a l'onze, plou. No sé per què, però aquella pluja em deixa una mena de recança que ben bé no la sabria pas explicar.

Passarà el setembre. Hom en les festes s'haurà divertit. Els cups seran plens si la collita ha estat bona, i aquesta melangia, aquesta tristesa s'haurà esvaït... Es a dir, ben bé, no! Hi ha un desig, hi ha un anhel dins d'aquesta tristesa, en mig la melangia, que restarà encara!...

Els cups seran plens de vi si la collita ha estat bona, però el vi d'ara no tindrà prou bon gust. Haurà mancat el raïm, un raïm fort, que el fes ben vermell, per a què en beure'l, cremés la gola!

VE

LEOCADI NAVARRO

CICLISME

El plat del dia per als nostres esportius, és la Volta a Catalunya que s'està portant a cap aquests dies.

Cal dir i reconèixer que aquesta prova cada dia s'ha anat fent més important i es pot dir que avui constitueix la primera manifestació ciclista d'Espanya.

Enguany hem tingut ocasió de poder comptar entre els corredors que prenen part al "Tomb" a famosos "routiers" estrangers, entre els quals hi ha Fontan, Le Drogo, Ville, etcètera, etc. A més a més, dels nostres corredors també n'hi ha un bon planter.

Diumenge a la matinada, i després d'haver-se celebrat una excellent reunió al Velòdrom de Sans, els corredors empen-gueren la marxa per a cobrir la primera etapa Barcelona-Tortosa en un total de 213 quilòmetres. Dilluns empen-gueren la segona etapa, Tortosa-Reus, 204 quilòmetres; el dimarts la tercera, Reus-Igualada, 189 quilòmetres; el dimecres la quarta, Igualada-Vich, 191 quilòmetres; el dijous la cinquena, Vich-Banyoles, 122 quilòmetres; i avui la sisena, Banyoles-Sant Feliu de Guixols, 163 quilòmetres. Dir-vos el resultat, després d'aquestes etapes, és cosa impossible, car en el moment de fer aquestes notes, ben poca cosa se'n sap de la Volta.

De la manera que han transcorregut les primeres etapes hom creu que durant tota la prova es podrà veure un exemplar actuació dels "routiers" que hi prenen part. Ja en acabar la primera es van registrar una sèrie de resultats iguals, la qual cosa vol dir que la competició existent es manifesta.

Qui ha guanyat les etapes cobertes fins avui? No ho sabem, però ens hoensem; els francesos Le Drogo o Fontan; posaríem les mans al foc i no ens cremaríem.

Les etapes de demà i dema passat seran entre Sant Feliu de Guixols i Caldetes, 121 quilòmetres, i Caldetes-Barcelona, 130 quilòmetres, i encara que no ho sembli seran les decisives en les quals hi veurem coses grosses, car com que són més curtetes, els corredors estaran més descansats i apretaran de valent.

De totes maneres, passi el que passi, la setmana que ve procurarem dir-vos-en alguna cosa.

ATLETISME

El "Badalona" continua la seva dèria en els festivals inter-clubs; és cosa ben d'elogiar. Tots ho fessin així!

El de diumenge passat va ésser contra el "C. E. de Terrassa". Fou cosa bona, com ja és costum.

I també, com ja és costum, el "Badalona" va sortir-ne vencedor. Això vol dir que qui té cura dels seus homes, els seus homes donen el rendiment que es mereixen els preparadors.

I fins a una altra.

TEIXI

TELÓ EN LAIRE

BARCELONA

“Les delícies de la llar” és una comèdia de Maurice Hennequin, que ha traduït al català el senyor J. Pagés Vila. “Les delícies de la llar” és una bona comèdia que té totes les característiques que han fet famosos el teatre de Maurice Hennequin: una intriga interessant, unes situacions ben tocades, un diàleg ple d'acudits—gràcia de la bona—, uns tipus ben dibuixats.

El públic hi va riure força, que és el que tractaven de demostrar l'autor, el traductor i els actors de la companyia Claramunt-Adrià.

L'obra fou molt ben interpretada per les senyores Prats, Pujol i Carnicero, i pels senyors Claramunt, Xuclà, Fornaguera, Adrià i Pueyo.

COMICO

Un altre èxit d'En Sagrañes, un èxit sorollós dels que fan època. “Not-Yet” ha triomfat com triomfaren “Folies”, “Love-me” i tantes altres revistes que devem al fèrtil enginy del “produceur” Manuel Sagrañes.

Si bonic, i nou, i original, és un quadro, en “Not-Yet”, mes ho són els altres. No pot distingir-se de l'altre. Tots són bons: el dels ninots de fusta, la pescadora, les nedadores, les evolucions de les “girls” es guanyaren les ovacions del públic.

I on deixem el quadro plàstic de “La rendició de Girona”, reproducció de la famosa pintura de Laureà Barrau? Què n'hem

de dir de “La rendició de Girona”? Que és una cosa magnífica i molt encertada, sobretot els versos que li serveixen de pròleg. Allò són versos! No en sonen gaires com aquells al teatre.

En el segon acte cal fer menció dels quadros “Blanco y Negro” i el de les “Noces”, entre molts altres notables de debò. Sobresurt també un “skecht” d'Asenjo i Torres de l'Alamo, amb música del mestre Balaguer, que no poguérem fruit com es mereix a causa dels aplaudiments i ovacions.

Aquestes ovacions i aplaudiments no cessaren en tota la nit. Que consti!

La música del mestre Clarà, ja no cal dir-ho: feta amb la gràcia de sempre i escoltada i aplaudida com sempre. Aviat serà popular.

La presentació i el vestuari, magnífic. La interpretació a l'altura de l'obra.

PER A ACABAR

Avui ha d'estrenar-se al teatre “Apolo” la revista “Reus, París i Londres”, dels nostres amics Francesc Madrid i Mestre Demón.

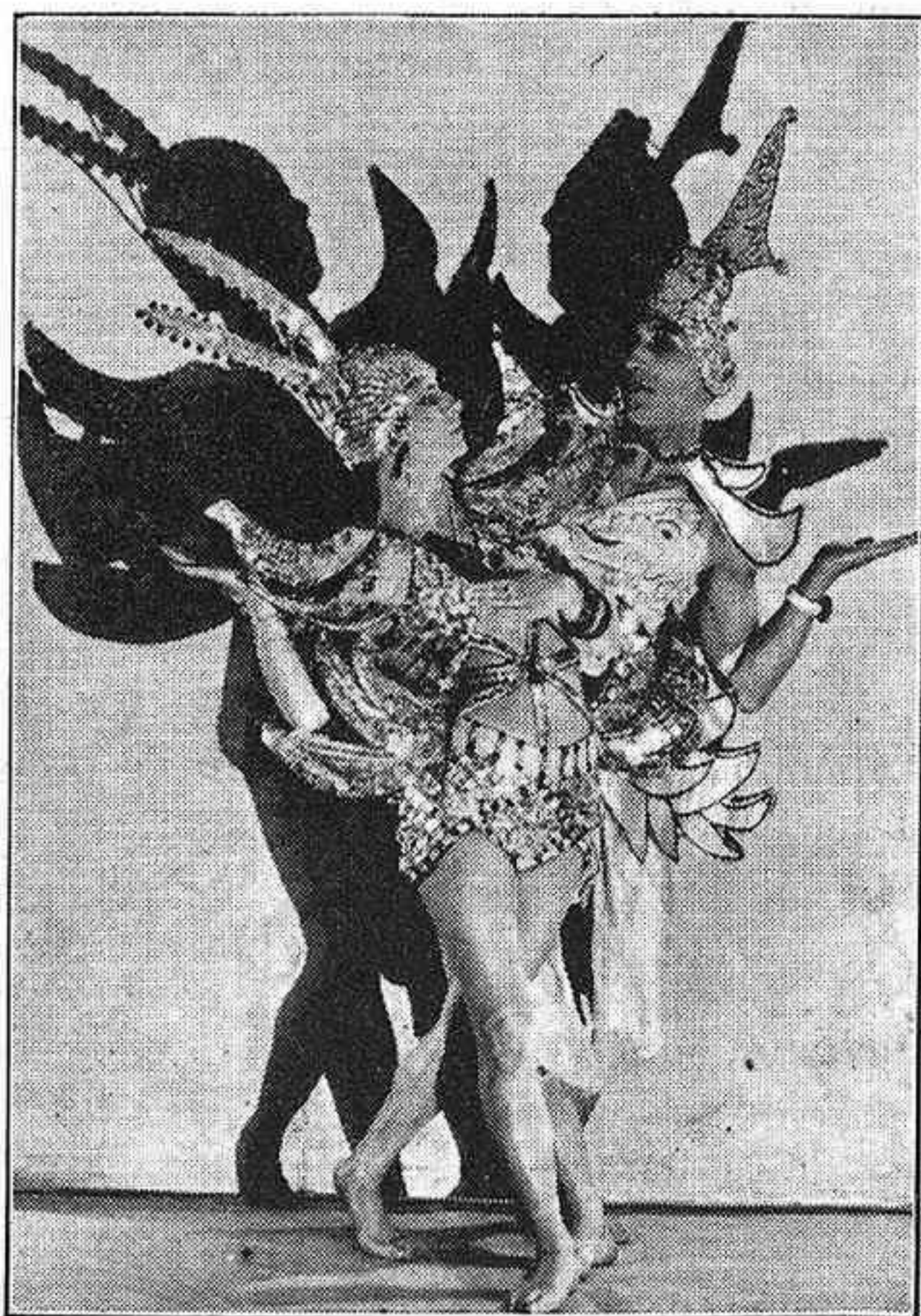
No som a temps de parlar-ne. Ho farem la setmana entrant. De totes maneres, els hi desitgem un èxit, un èxit que, segurament, obtindran.

Al “Barcelona” debutà ahir la companyia Ladrón de Guevara-Ribelles. També en parlarem la setmana que ve.

Al “Nuevo” han començat els assaigs generals de “Charivari”.

Els que els han vist auguren un gran èxit. Celebrarem que aquests auguris siguin realitat.

BOB

LA PROPERA ESTRENA DE “CHARIVARI”
Uns quants “asos”. Consol Hidalgo, els Kerva, i Pierre Clarel

Dissabte, un tramvia barceloní es llançà contra una paret. Que som envejosos. La catàstrofe del Mont Blanc—mai no direm Mont Mussolini—ens ha engelosit, veient que hi han hagut més morts que a la de Les Planes.

Però som de massa bona pasta. En el descarrilament de dissabte, no hi hagué cap mort.

A Còrdova ha estat detingut un lladre de tretze anys. Farà carrera aquest noi.

La setmana passada es declarà un important foc a la muntanya de Sant Pere Màrtir.

Ai, ai, que se'ns acosten els focs de la Costa Blava i de Còrsega!

Es que tenim camises negres aprop?

Hom col·locarà una làpida a la casa on nasqué l'honrat Pau Iglesias.

Hi assistirà l'Ajuntament del Ferrol. Si ho veies el pobre Iglesias!

Ivon l'Escop diu que la dona catalana és la "mestressa de casa".

Que és innocent aquest moralista!

Desconexem els seus tractes amb dones, però del que estem segurs és de què va ben equivocat en definir-les.

Proclamem la igualtat intel·lectual i moral de la dona i de l'home. Però, la dona catalana—amb rares i meritoses excepcions—està molt lluny d'això.

Ha mort Zaglul Paixà, el "lieder" del nacionalisme integral egipci.

Era un patriota, veritablement heroic, com pocs. Era, a l'ensem, una gran intel·ligència i un bon home d'Estat. Zaglul Paixà tenia giarebé tot el poble al darrera.

Ens condolem de la seva mort.

El senyor Escofet ha ensenyat un cop més l'orella. S'ha llançat contra el senyor Ulloa, inventant-se mentides, per a aturar-li la seva tesi sobre la catalanitat de Cristòfor Colom.

Per què al senyor Escofet també li cou que Colom sigui català?

Aquest Levine, que amb En Chamberlin va fer el raid Nova York-Berlín, es veu que és un ximple.

Després d'haver signat el contracte amb Dronin per a fer el vol París-Nova York, ara ha fugit amb el seu aparell.

Ens sembla que li resultarà cara la broma.

El Bulletí del Ministeri del Treball es convertirà, des de primer d'any, en una gran revista.

Deurà ésser declarada oficialment la revista de la llar.

França i els EE. UU. fan passos per un tractat de pau "perpètua". Perpètua? Perpètua fins a quant? Al primer motiu, es deuria trencar aquesta pau perpètua per a esdevenir guerra.

Sánchez Guerra i Melquijades Alvarez han celebrat una llarga entrevista.

Què digueren?

Ara sí que anirem bé.

A Gijón s'ha aixecat un monument a l'escriptora Conxa Espina.

Els bustos i els monuments són per a immortalitzar els morts.

Tanta nosa els fa la senyora Conxa Espina, que ja la manten en vida?

La campanya "pro producció nacional" comença a fructificar esplèndidament.

Oficialment s'acaba de fer pública la protecció al blat, a la farina i al carbó espanyol.

Ll. R. i C. Bé: Es ja donat a les caixes.—J. C. C.: Potser anirà.—E. J. A.: No, això no.—J. A.: No, no us féu pesat. Amb costància, s'arriba lluny. Però, encara us en cal més, de constància.—Jogardom: Ui, ho hauríem de corregir massa.—L. N.: Bé; us diem el mateix que a Ll. R. i C.—E. P.: Sens dubte anirà aquesta mateixa setmana.—J. C. G.: No ens convenç.—M. U. i V.: Massa llarga, la poesia.—E. N. E.: Doncs, si us confesseu fracassat, per què insistiu en escriure?—U. V. N.: Apa, home!—Panxa-contenta: Potser en sou massa de panxa-contenta!—A. D. C.: Demà ens afaitareu.—L. A. C.: No ens féu riure, que ens trencaríem.—C. L.: No pot ésser de cap de les maneres.—H. S., de S. Ll. de M.: No veieu que ens expliqueu una cosa que ocorre massa lluny? nosaltres ja en tornem.—Ll. Costa.: Fins que no sàpigui dibuixar no envii més dibuixos, perquè ens resulta car de correu.—E. P.: Li estimarem ens passi a mans aquest número de "L'avi Munné".

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : OIm. 8. Ciura'

EL TEXT I NINOTS DEL PRESENT
NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA
PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

BARCELONA
BRACIA

ELS QUE DEMANEN AIGUA

Per a què no es malmetin les collites. Per a què marxi la Farmàcia. Per a arranjar el vi. Per a arranjar la llet. Per a gaudir de les delícies del balneari. I per a què ploqui el diumenge, que toreja el seu rival

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per

Obres de "C. GUMA"

	Ptes.
Fruyta del temps. —Colecció de poesias, formant quatre tomets titolats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta negre dolça y Fruyta maduro</i> ; segona edició il·lustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts	2'40
L'amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60
Del bressol al cementiri	0'61
Buscant la felicitat	0'60
Petons y pessichs	0'60
Barcelona en camisa	0'60
Lo deù del sigle	0'60
¿Home o dona?	0'60
La dona nua (Moralment)	0'60
Tipos y topes (Colecció de retratos)	0'60
¿Guerra al cólera? Instruccions pera combatrel.	0'60
Cia y català. Llissons de gramàtica parda	0'60
Don Quijote de Valcarca	0'60
¡Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60
Filomena. —Viatje de recreo al interior d'una dona	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferran	0'60
Sobre las donas. —Polémica entre C. Gumá y Fantástich	0'60
Vuyts y nous. —Ab lo «retrato» del autor	0'60
20 minuts de broma. Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats <i>Tres micos y Un cessant</i>	0'60
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolça	0'60
Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné	0'60
Cansons de la flamarada. —Un tomo de 128 pàgs.	1'50
La primera nit. — <i>Impresions de un nuvi</i>	0'60
Lo dia que'm vaig casar. —(<i>Impresions d'una nuvia</i>)	0'60
Drapets al sol. Escàndol humorístich, il·lustrat	0'60
Quinze dies a la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada	0'60
Ni la teva ni la meva. —Comedia en 3 actes y en vers	2'40
Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Quina dona vol vostè? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Lo primer dia. —Juguet cómich líric, en un acte	1'20
Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné	0'60
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60

¿Colon o Carnestoltes? —Ensarronada cómica municipal; il·lustració de M. Moliné	0'60
Pelegrins a Roma. —Viatje bufo-tràgic en vers, il·lustrat	0'60
¿Per qué no's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Per qué no's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La salsa del amor.	0'60
Lo món per un forat. —Humorada en vers, il·lustrat	0'60
De la Rambla a la Manigua. Aventuras d'un reservista, il·lustrada	0'60
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada	0'60
Un casament a proba. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La senyora de tothom. —Humorada en vers	0'60
Lo llibre de les cent veritats. —Edició il·lustrada	0'60
El peccat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Agència de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Entre faldillas y pantalons. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Sota la parra. —Colecció de cantars	0'60
Mil y un pensaments. —Colecció de máximas y sentiments.—Un tomo de unas 100 pàginas	(agotada)
Lo Rosari de l'Aurora. —Album humorístich, ab caricatures	(agotada)
Gos y gat. —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
Un cap-mas. —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
Lo pot de la confitura —Colecció de poesias	(agotada)
Cura de cristlà. —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
Guia cómica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 pàginas, ab un plano y varis dibuixos	(agotada)
Una casa de dispesas. —Juguet cómich en un acte	(agotada)
Ensenyansa superior. —Juguet cómich en un acte	(agotada)
¡Abaix lo existent! —Disbarat cómich en un acte	(agotada)
L'amor es cego. —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
Lo Marqués de Carquinyoll. —Juguet cómich en un acte	(agotada)
Jesús Maria Joseph! —Juguet cómich en un acte	(agotada)
¿Com se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada	(agotada)

Singlots de F. SOLER (Pitarra)

<i>La butifarra de la llibertad.</i>	original	1 acte
<i>L'esquella de la torratxa</i>	paròdia	2 »
<i>Lo cantador</i>	»	2 »
<i>Lo castell dels tres dragons</i>	original	2 »
<i>Cosas del oncle!</i>	»	1 »
<i>Ous del dia</i>	paròdia	2 »
<i>Las pildoras de Holloway</i>	original	1 »
<i>Si us plau per forsa.</i>	»	2 »
<i>Un mercat de Calaf</i>	»	2 »
<i>Un barret de riallas</i>	»	1 »
<i>La venjansa de la Tana.</i>	paròdia	1 »
<i>La vaquera de la piga rossa</i>	»	2 »
<i>Las carabassas de Montroig</i>	original	2 »

Preu de cada singlot: 0'60 Ptes.

<i>En Joan Doneta.</i>	original	1 acte
<i>Lo punt de les dones</i>	joguina	2 »
<i>L'últim trençalós.</i>	original	
<i>L'Africana,</i> paròdia d'aquesta magnífica òpera		
<i>Gra y palla,</i> paper per a matar ratos, col·lecció de poesias		
<i>Lo boig de las campanillas.</i>	joguina	1 »
<i>Il Profeta,</i> paròdia d'aquesta magnífica òpera		
<i>Faust,</i> paròdia d'aquesta magnífica òpera		
<i>Liceistas y cruzados</i>	original	2 »
<i>Los héroes y las grandesas</i>	»	2 »
<i>La mort de la Paloma</i>		

Les 24 obres enquadrades: 20 Ptes.

Obres d'Apeles Mestres

<i>Poemes de Mar</i>	Ptes. 2'50	<i>Joan del Os.</i> Teatre	Ptes. 1'50
<i>Poemes de Terra</i>	» 2'50	<i>Odes serenes i noves balades.</i> Edició popular	» 1'50
<i>Poemes d'amor</i>	» 2'50	<i>Cants íntims.</i> Edició popular	» 1'50
<i>Monòlechs.</i>	» 2'50	<i>L'Estiuet de Sant Martí.</i> Edició popular	» 1'30
<i>Nit de Reis.</i> Teatre	» 1'50	<i>Pom de Cançons.</i> Edició popular	» 1'50
<i>Sirena.</i> Teatre	» 1'50	<i>Idilis. Llibre primer.</i> Edició popular	» 1'50
<i>Pierrot Lladre.</i> Teatre	» 1'50	<i>Idilis. Llibre segon.</i> Edició popular	» 1'50

Obres d'En J. Roig i Raventós

<i>Argelaga Florida</i>	Ptes. 2'50	<i>Flama vivent.</i>	Ptes. 3'50
<i>L'encís de la mar</i>	» 2'50	<i>Nuvolades</i> (en preparació)	
<i>Animes Atuides</i>	» 2'50	<i>Montnegre</i> (en preparació)	
<i>L'Ermità Maurici</i>	» 2'50	<i>El darrer peccador</i> (en preparació)	

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorga rebaxes.

OCASIÓ

—Estimi'm, senyoreta, aprofiti's! Miri que demà me'n vaig a fer la travessia de l'Atlàntic i potser em perdré.